

Västra Skrävlinge kyrka

55.5783, 13.0542

Västra Skrävlinge kyrka med sitt åttakantiga drygt 30 meter höga kyrktorn byggdes i början av 1860-talet som ersättning för en medeltida kyrka.

Den medeltida stenkyrkan som byggdes i början av 1200-talet, blev med tiden för trång eftersom befolkningen ökade kraftigt i Västra Skrävlinge. Den gamla kyrkan hade också förfallit. Det hade inte funnits tid eller ork hos bönderna att sköta underhållet av kyrkan efter många år av militära belägringar av danskar och svenskar, och därför var det enklast och billigast att bygga nytt.

När den nya kyrkan ritades av Malmö stads förste stadsarkitekt William Klein, som även bland annat ritat Uppåkra kyrka, lät han behålla nedre delen av den medeltida kyrkans torn, liksom delar av den västra muren.

Lillklockan från 1526 och storklockan från 1772 kommer alltså från den gamla kyrkan. De gjöts i mässing och på utsidan av lillklockans nedersta kant har det huggits ut flisor. Förr trodde folk nämligen att metall från en kyrkklocka var läkande och en sjuk som rörde vid den metallen skulle bli frisk.

Orgelläktaren i kyrkorummets västra del förlängdes 1958 efter förslag av domkyrkoarkitekt Eiler Græbe. Den ursprungliga barriären från 1860-talet bibehölls, men kompletterades bland annat med nuvarande trappa. För att minska draget på läktaren byggdes trappan in 1966.

Orgeln är byggd 1964 av Mårtenssons i Lund och har en fasad från samma tid, ritad av Roos & Thornberg arkitekter i Malmö.

Kyrkans altarpopsats är utförd 1906 av J. Sommerin, Hässleholm efter ritningar av domkyrkoarkitekt Theodor Wåhlin. Mittavlan "Herdarnas tillbedjan" är målad samma år av Olle Hjortzberg. Uppsatsen skänktes till kyrkan till minne av Ludvig Kockum av hans änka.

Fönstren i koret fick 1950-talet dekorativa glasmålningar skapade av Gunnar Theander.

Överstycket till en äldre altarpopsats, sannolikt från 1700-talet hänger på norra långhusväggen.

Predikstolen av ekmålat trä skapades 1921 av bildhuggaren Axel Persson från Malmö.

En drivande kraft under reformationen i Danmark på 1500-talet var prästen Claus Mortensen. Han var den första lutherske kyrkoherden i Sankt Petri församling, men kom på kant med magistraten och borgmästaren om bland annat sin lön och lämnade Sankt Petri. Claus Mortensen blev istället kyrkoherde i Husie och Västra Skrävlinge församling där han förblev verksam fram till sin död 1575. Han finns därför med högs upp i den series pastorum, förteckningen över alla kyrkoherdar som funnits i församlingen sedan reformationen, som finns i vapenhuset.

I vapenhuset kan man också se en Jesus-staty från 1800-talet som är en gåva till kyrkan från familjen Kockum, som inte bara hade bänkarna längst framme till vänster reserverade för familjen, utan även en egen väg till kyrkan.

Familjen Kockum som bodde och brukade jorden på Rosengård har också sina gravar på Västra Skrävlinge kyrkogård. Här är bland annat Peter Kockum, fru Hilda Kockum och systrarna Ida och Hilda Kockum begravda.

Kyrkans minneslund anlades 1985 och här finns en skulptur av konstnären Per-Erik Willö.

I norra delen av kyrkogården finns romska gravar med stora monument.

Namnet Rosengård nämns första gången i en köpehandling från 1811 då tullfiskal Svedin Karström köper den största gården i Västra Skrävlinge. En gård som hette just Rosengård. En liten del av området blev sedan en del av kyrkogården som omger kyrkan. När Svedin Karström avled 1834 begravdes han strax väster om kyrkan, på den plats där den gamla gården legat innan den revs i samband med att Rosengårds herrgård byggdes.

Källor:

Webb: Svenska kyrkan Malmö.

Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.

Pdf: "Västra Skrävlinge by och Västra Skrävlinge Kyrka". Okänd utgivare.

Pdf: "Västra Skrävlinge kyrka - antikvarisk rapport". Malmö stad 2013. Lina Bjermqvist.

Pdf: "Västra Skrävlinge kyrka - kulturhistorisk karaktäristik och bedömning". Lunds stift/jajs arkitekter Kristina Simonsson 2017.